

WekoWijzer

1. Voorwoord
1. Voorbeelden bij de spelregelwijzigingen van 2007
15. Nogmaals beroep 08-18
16. Van de groene tafel
19. Het huwelijk van Mitchell
20. Oplossing van de WekoWijzer kerstpuzzel 2008

29e jaargang
nr. 113
voorjaar 2009

Voorwoord

door Ad Cosijn

Beste lezer,

We kunnen nummer 113 met recht een Ton Kooijmanspecial noemen. Vrijwel het hele nummer is gevuld met een bijdrage van zijn hand waarin door de WBF-spelregelcommissie een verduidelijking wordt gegeven bij diverse spelregelartikelen. Als gevolg daarvan zult u dit nummer de gebruikelijke PK-uitspraken moeten ontberen, deze houdt u uiteraard van ons tegoed. Wel heeft de PK een aangepaste toelichting bij protest 08-18 aangeleverd, welke in dit nummer is opgenomen. Ook heeft Ton Kooijman weer een aantal interessante vragen van lezers onder de loep genomen in de rubriek 'van de groene tafel'. Ver-

der is er in dit nummer aandacht voor wedstrijd-schema's. Hopelijk is de vaardigheid in het lezen en begrijpen van schema's bij iedereen nog op peil. De Weko heeft begin maart ook gesproken over artikel 27 en een aantal andere zaken waarover nog nader besloten moest worden. De tijd was helaas te kort om daarover in dit nummer nog mededelingen te doen, meer daarover in het zomer-nummer. Ook vindt u in dit nummer natuurlijk de oplossing van de kerstpuzzel. Helaas zijn er maar weinig reacties binnengekomen, laten we het er maar op houden dat de meeste lezers de prijs aan iemand anders gunden. Ik wens u zoals altijd weer veel leesplezier.

Voorbeelden bij de spelregelwijzigingen van 2007

door Ton Kooijman

Onderstaande nadere verduidelijking van de spelregels is door de WBF-spelregelcommissie officieel vastgesteld. De nadruk ligt op de verandering ten opzichte van de spelregels van 1997.

Artikel 7C

Na afloop van het spelen behoren de handen geschud te worden alvorens ze in het bord terug te steken. Dit om ongeoorloofde informatie te voorkomen over de volgorde waarin de kaarten de vorige ronde zijn gespeeld.

Artikel 9A3

De spelregels staan elke speler nu expliciet toe om te proberen te voorkomen dat een speler een overtreding of onregelmatigheid begaat. Maar zodra de onregelmatigheid heeft plaatsgevonden (gedurende de speelperiode) heeft de blinde geen recht meer om er de aandacht op te vestigen.

Artikel 12

Herstel van schade

Een overtreding kan leiden tot schade voor de niet-overtredende partij. Hersteld wordt alleen de schade rechtstreeks veroorzaakt door de overtreding, niet de schade als gevolg van een ernstige fout gemaakt na de overtreding. Zulk foutief spel omvat wilde of speculatieve acties maar bijvoorbeeld ook het verlies van een extra slag door rechtzetting van een verzaking.

De WL splitst de schade veroorzaakt door de overtreding (gevolgschade) van de schade die losstaat van de overtreding en compenseert de gevolgschade.

Voorbeelden:

A) viertallen, NZ kwetsbaar.

NZ (team A) speelt in 5♥! na een competitief biedverloop waarin de tegenstanders (team B) 4♠ boden (NZ boden 4♥) na een lange denkpauze. Ze maken negen slagen in 5♥!. De WL besluit dat het bieden van 4♠ niet was toegestaan en dat 5♥ een gok was, geen normale actie. Hij besluit verder dat in 4♠ (ongedoubleerd) acht slagen gemaakt zouden worden en in 4♥ negen slagen. Het resultaat aan de andere tafel is 3♠-1 voor OW.

Met normaal spel door team A ná de overtreding zou men 2 imps hebben gewonnen (+100 -50). Zonder de overtreding zou men 4 imps hebben verloren (-100 -50). De WL besluit dat team A geen schade heeft ondervonden als gevolg van de overtreding en past hun score niet aan. Team A scoort derhalve -11 imps (-500 -50).

Team B krijgt een score gebaseerd op het te verwachten resultaat als de overtreding niet had plaatsgevonden: +4 imps (+100 +50).

B)

De feiten zijn als in A behalve één aspect, deze keer zou 4♠ gemaakt zijn (het resultaat

aan de andere tafel: $3\spadesuit+1$). De berekening wordt dan:

Met normaal spel door team A ná de overtreding zou men 6 imps hebben verloren ($-420+170$).

Zonder de overtreding zou men 2 imps hebben gewonnen ($-100 + 170$).

De WL besluit dat de schade als gevolg van de overtreding 8 imps is, dus de score voor team A wordt verhoogd met 8 imps, resulterend in $-8 (-500 + 170) + 8 = 0$ imps.

Team B krijgt -2 imps ($+100 - 170$).

Gemiddelde plus

Een kunstmatige arbitrale score in een parenwedstrijd zou alleen moeten worden toegekend indien een paar een bord bij de aanvang van de zitting volgens schema zou moeten spelen maar om de een of andere reden op dat bord geen normaal resultaat heeft kunnen behalen. Een stilzit in een zitting moet niet resulteren in een score van gemiddelde-plus, de betrokken paren spelen één of meer bordes minder. We adviseren om via aanvullende bepalingen het aantal bordes te beperken waarop een score van gemiddelde-plus kan worden gegeven, bijvoorbeeld maximaal twee bordes per zitting. Als er meer bordes zijn zonder een via het spelen behaald resultaat, worden deze bordes niet gescoord.

Gewogen scores

Als in een viertallenwedstrijd een deelnemer op een spel een arbitrale score krijgt gebaseerd op meer dan één van de mogelijke resultaten, wordt het resultaat in imps het gewogen gemiddelde van de verschillende resultaten in imps die in de arbitrale score zijn meegenomen.

Voorbeeld:

De arbitrale score op een bord is voor team A $2/3$ van $4\spadesuit$ contract ($+620$) en $1/3$ van $4\spadesuit -1$ (-100). Het resultaat aan de andere tafel is $3\spadesuit$ precies gemaakt ($+140$).

Team A krijgt $2/3$ van 10 ($+620-140$) plus $1/3$ van -6 ($-100-140$) = 4 $2/3$ imps.

Bij parenwedstrijden moeten de wegingsfactoren van de in de arbitrale score meegenomen resultaten worden toegevoegd aan de frequenties van de andere resultaten op het bord. De berekening is vervolgens zoals vastgelegd in artikel 78A.

Voorbeeld:

Paar A krijgt op een spel een samengestelde arbitrale score toegewezen: $1/3$ van $3SA$ contract ($+400$), $1/3$ van $3SA-1$ (-50), $1/6$ van $4\spadesuit$ contract ($+420$) en $1/6$ van $4\spadesuit -1$ (-50). De frequenties uitgezonderd dit bord zijn 4 maal $+420$, 2 maal $+400$, 1 maal 170 , 1 maal 150 en 3 maal -50 .

Door de beslissing van de WL veranderen deze frequenties in 4 $1/6$ maal $+420$, 2 $1/3$ maal $+400$, 1 maal $+170$, 1 maal $+150$ en 3 $1/2$ maal -50 . Dat geeft als matchpunten 18 $5/6$, 12 $1/3$, 9 , 7 , 2 $1/2$. Voor paar A moeten de relevante matchpunten nog worden vermenigvuldigd met de veronderstelde kans: $1/6 * 18$ $5/6 + 1/3 * 12$ $1/3 + 1/2 * 2$ $1/2 = 8$ $1/2$ mp.

Ernstige fouten

Bij bridge is het normaal dat er fouten worden gemaakt, dat hoort bij het spel. Bij het beoordelen van de schade in verband met een overtreding moet een speler niet worden afgestraft voor het maken van zo'n fout, tenzij er sprake is van een echte blunder.

Voorbeeld 1:

Z / OW   ♠ H 8
              ♥ H
              ♦ A V 6 2
              ♣ A H 10 8 6 3

                  N   ♠ B 9 7 6
                  O   ♥ 10 8 7 4
W   Z   ♦ B 9 7
                  ♣ 5 2

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	1♦	pas	3♣
pas	3SA	pas	4♦
pas	4♥	pas	4♠
pas	4SA	pas	5♠
pas	6♦	pas	7♦
pas	pas	pas	

NZ spelen vijfkaart hoog met better minor. $5\clubsuit$ toont twee azen en $\heartsuit V$. Zuid heeft gearzeld alvorens $6\diamonds$ te bieden. De uitkomst is $\heartsuit V$ voor $\heartsuit H$ in de dummy en $\clubsuit A$, H van de dummy. Dan volgt $\clubsuit 3$. Het grootslem lijkt niet down te kunnen, zuid zal overtroeven. Dus oost doet een harten weg maar met $\heartsuit H84$ in zuid zou introeven met $\heartsuit 9$ of $\heartsuit B$ het contract hebben doen sneuvelen, wests $\heartsuit 10xx$ promoveert. Als

de WL beslist dat pas een logisch alternatief is voor 7♦ moet hij de misdefence van oost beoordelen als normaal spel en de score voor beide paren wijzigen in 6♦+1.

Voorbeeld 2:

N / Allen			
	♠ H 7		
	♥ 5 3		
	♦ A 9 6 4		
	♣ A H B 10 2		
♠ 10 9 6		♠ B 5 3 2	
♥ A 8 4		♥ B 10 7 2	
♦ H V B 7 5 2	W	♦ 10 3	O
♣ V	Z	♣ 9 4 3	
	♠ A V 8 4		
	♥ H V 9 6		
	♦ 8		
	♣ 8 7 6 5		

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	1SA	pas	2♣
pas	2♦	pas	3♣
pas	3♦	pas	3♥
pas	3♠	pas	4♣
pas	4♠	pas	... 5♣
pas	6♣	pas	pas
pas			

Zuid heeft eerst naar de hoge kleuren en toen naar de lage kleuren gevraagd en gearzeld voordat hij 5♣ bood. West komt uit met ♦H voor het aas. Een kleine harten voor heer en aas en weer een ruiten van west, getroefd door de leider. Hij speelt twee ronden troef en weer een ruiten vanuit de dummy voor zijn twaalfde slag. Oost realiseert zich niet dat hij met troefnegen het contract down kan spelen en gooit iets weg, zodat de leider zijn contract maakt.

Dit moet als een blunder worden beschouwd, hetgeen betekent dat het verschil tussen 6♣-1 (het te verwachten resultaat na de overtreding) en 6♣ contract (het feitelijke resultaat) schade is die voor eigen rekening komt.

Als de WL besluit dat pas in plaats van 6♣ een logisch alternatief is voor noord, zal hij de score voor NZ aanpassen. Maar hij besluit dus ook dat de schade voor OW niet is veroorzaakt door de overtreding van noord maar door de blunder van oost die het contract gemakkelijk down had kunnen spelen.

Artikel 13F

De algemene oplossing voor het geval dat de overtollige kaart al gespeeld is, is om een arbitrale score toe te kennen. Op het moment van ontdekken heeft een van de spelers nog steeds een extra kaart en het is niet eenvoudig dat probleem op te lossen. De WBF-spielregelcommissie heeft beslist dat artikel 67 niet van toepassing is voor deze onregelmatigheid. Maar wanneer de speler met veertien kaarten nog steeds een kaart heeft identiek aan degene die hij eerder illegaal speelde (hetgeen erg onwaarschijnlijk is), mag deze worden verwijderd (of formeel gesproken, gewisseld met de illegale kaart). Meer algemeen gesproken: als de WL besluit dat het bijspelen van de illegale kaart geen verschil maakt met het spelen van de overeenkomstige kaart in de hand, kan hij besluiten het tafelresultaat te handhaven.

Artikel 16

De WL zal normaal gesproken niet optreden wanneer een speler ongeoorloofde informatie (OI) verstrekt, bijvoorbeeld door een aarzeling of een voor de partner onverwacht antwoord op een vraag van een tegenstander. Zulke gevallen vormen normaal gesproken niet (automatisch) een overtreding. De overtreding ontstaat als de partner uit de logische alternatieven er een kiest die gesuggereerd zou kunnen zijn door de aarzeling of het onverwachte antwoord. Art. 16B bevat de woorden: 'mag niet kiezen'. Dit leidt tot de conclusie dat de WL bij het vaststellen van een in plaats van het tafelresultaat komende gewogen arbitrale score het gewraakte contract in het geheel niet zou moeten meewegen.

Het onverwachte antwoord zelf wordt pas een overtreding als het niet in overeenstemming is met het afgesproken biedsysteem. Kiest de partner geen bieding die door het antwoord is gesuggereerd dan is er geen sprake van een overtreding en hoeft de WL niet te beslissen over een aanpassing van de score.

Artikel 17A

Het begin van de biedperiode is veranderd; niet meer wanneer de kaarten worden ingezien. Dit heeft consequenties voor artikel 24.

Artikel 17D2

Het bieden gaat alleen normaal verder wanneer de bieding met de juiste hand hetzelfde

is als de bieding met de onjuiste hand én de juiste hand redelijk met die bieding wordt omschreven. Bovendien mag alleen de linker-tegenstander nog maar een bieding hebben gedaan na de onregelmatigheid. Wanneer een speler bijvoorbeeld 1SA (15-17) biedt met een onjuiste hand, mag hij 1SA bieden met 14 of 18 punten zonder dat het bord onspeelbaar wordt; hij mag 1♥ herhalen wanneer de afspraak is dat dat een vijfkaart belooft ook al heeft hij er maar vier (en de sterkte min of meer overeenkomt met de systematische vereisten).

Artikel 17E

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas		pas

Als de WL wordt geroepen, behoort deze west de mogelijkheid te bieden de pas voor de beurt te accepteren. Wanneer west dat doet en wederom past, gaat de bieding terug naar oost (de biedingen van zuid en west worden dan geannuleerd). Dit behoort zorgvuldig te worden uitgelegd aan west. Wanneer west niet past maar bijvoorbeeld 1♦ biedt, gaat het bieden normaal verder.

Als het bieden gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♥ pas	pas pas	pas

geldt dit artikel ook, waarbij de eerste pas van oost de bieding is waarna drie passen zijn gevolgd, waarvan één voor de beurt. Het feit dat oost (in dit voorbeeld) past na de pas voor de beurt maakt hem niet tot overtreder, hij mag die pas voor de beurt accepteren.

Artikel 20

Dit artikel leert ons dat spelers de verplichting hebben om tegenstanders te informeren over hun afspraken, ook als die niet overeenkomen met wat ze in handen hebben en dat verwarring kan veroorzaken. Beschouwen we het volgende voorbeeld:

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	3♣ *	pas	3♠ **

Noord heeft V6 6 953 AVB8652 en dacht een zwakke hand met lange klaveren aan te geven. De afspraak is echter dat het ruiten en schoppen toont, dus 3♣ is een foutief bod. Dit vormt geen overtreding. Zuid alerteert 3♣ en

biedt 3♠. Zonder het alert is het waarschijnlijk dat noord 3♣ interpreteert in overeenstemming met zijn opvatting van het 3♣-bod: lange schoppens aangevend. Maar gezien de alert realiseert hij zich zijn fout en weet nu dat 3♣ voorkeur toont voor die kleur boven ruiten. Het is nu zijn plicht 3♣ te alerteren en 3♠ als zodanig uit te leggen. Dat houdt in dat hij zichzelf in de lastige positie heeft gebracht waarin hij ongeoorloofde informatie heeft veroorzaakt die zijn opties in het verdere bieden beperkt maar die hem ook helpt de juiste informatie te verschaffen over de afspraken. In dat opzicht wordt de wetenschap van zijn fout niet geacht ongeoorloofd te zijn.

We nemen dezelfde start van het bieden maar nu heeft noord HB874, 94, AV1083, 6 en zuid alerteert noords 3♥-bod niet. Dat is een overtreding maar noord mag er niet expliciet de aandacht op vestigen door de tegenstanders te vertellen dat partner 3♣ had moeten alerteren. Het kan wel onvermijdelijk worden om partner te informeren over zijn fout, in welk geval de tegenstanders er waarschijnlijk ook van op de hoogte raken. Veronderstel dat het bieden als volgt verder gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	3♣ *	3♥	4♣

Gegeven de non-alert van 3♣ zou noord kunnen aannemen dat zuid zijn veronderstelde klaverenkleur steunt maar volgens de afspraken toont 4♣ een sterke hand met troefsteun voor ruiten danwel schoppen. Derhalve dient hij 4♣ te alerteren en desgevraagd ook zo uit te leggen. Deze verplichting overstijgt het vereiste zoals beschreven in **F5(a)** om op geen enkele wijze kenbaar te maken dat er een fout is gemaakt. Die zin dwingt de speler zich te conformeren aan artikel **73A1**: 'communicatie tussen partners zal alleen plaatsvinden door middel van bieden en spelen'. Dit impliceert dat alerteren en vragen beantwoorden niet worden beschouwd als een manier om met *partner* te communiceren maar alleen met de *tegenstanders*. Daarentegen vertellen wenkbrauwen optrekken en hoofdschudden de partner dat iets vreemds is gebeurd, zulke gedragingen zijn niet toegestaan. Niettemin hoort partner wat er wordt gezegd en hij heeft dan de plicht de arbiter te roepen en hem te vertellen dat hij per abuis het 3♣-

bod niet heeft uitgelegd. Waarna hij zou moeten vergeten wat hij heeft gehoord; meer precies: zou uit de logische alternatieven niet die moeten kiezen die door de ongeoorloofde informatie gesuggereerd zou kunnen zijn.

Artikel 24

Wanneer een kaart open op tafel valt bij het uit het bord halen van de hand, is deze onderworpen aan het bepaalde in dit artikel.

Artikel 25A

Het is niet meer toegestaan om een bewust gedane bieding te wijzigen, het oude artikel 25B is komen te vervallen. Alleen wanneer een speler zijn bieding op eigen initiatief heeft gewijzigd, gelden de bepalingen van B1, de WL moet een speler niet de gelegenheid geven om een bewust gedane bieding te wijzigen.

We hoeven zodoende alleen de onbedoelde biedingen nog af te handelen, een regelmatig terugkerend verschijnsel wanneer er met biedkaarten wordt gespeeld, de verkeerde kaart uit de box genomen en op tafel gelegd. Zolang de partner nog geen bieding heeft gedaan na zo'n onregelmatigheid, kan de verkeerde biedkaart teruggestopt worden en vervangen door de bedoelde bieding. Zo'n actie kan op zich geen ongeoorloofde informatie teweeg brengen aangezien de verkeerde biedkaart geen informatie verschaft over de bedoelde bieding. Echter, als de linkertegenstander al een bieding heeft gedaan mag deze zijn bieding terugnemen. De informatie uit die ingetrokken bieding is geoorloofd voor zijn partner maar ongeoorloofd voor de tegenstanders.

In geval er is rondgepast, hetgeen normaal gesproken de bieding beëindigt, moet het bieden doorgaan als de derde of vierde pas onbedoeld was en de speler die onbedoelde bieding wil wijzigen. De mogelijkheid daartoe eindigt zodra alle vier handen in het bord zijn teruggestoken (artikel 22B2).

Het is niet eenvoudig uit te maken of een bieding onbedoeld is of niet. De WL moet alleen dan besluiten dat het onbedoeld is als hij ervan overtuigd is dat de speler nooit, zelfs niet in een flits, die bieding wilde doen. Een voorbeeld van een bieding die zeker een vreselijke vergissing was maar niettemin bedoeld, is de volgende:

Noord opent 1♥, oost past en zuid biedt 4♣, een splinter met sleminteresse in harten. West past en noord denkt een tijdje en komt tot de conclusie dat hij zuid niet wil aanmoedigen om slem te bieden. Maar hij vergeet dat er nog geen manche is geboden en past. Hij realiseert zich meteen wat er aan de hand is en roept de arbiter.

Noord zal de arbiter vertellen dat hij nooit van plan was te passen maar deze moet zijn verhaal niet accepteren. Even dacht noord dat pas de bieding zou besluiten in 4♥. Hij bedoelde nooit in 4♣ te spelen, dat is zeker maar dat is niet de overweging die hier gemaakt moet worden. Een argument om deze beslissing te ondersteunen is dat de pas informatie overbracht, de speler vertelde zijn partner dat hij niet in slem geïnteresseerd was.

Afgezien van dit criterium is er nog een ander. Er moet geen denkpaauze aan de orde zijn. Dit betekent dat een speler moet weten wat hij van plan is voordat hij de fout maakt. Hetgeen niet wil zeggen dat hij onmiddellijk zijn onbedoelde bieding moet wijzigen. Die voorwaarde is van toepassing vanaf het moment dat hij zijn fout ontdekt.

Een speler die gedachteloos tot zijn eigen verbazing een biedkaart uit de box haalt zonder vooraf te hebben besloten wat te bieden, mag deze bieding niet meer wijzigen. Maar het is vrijwel onmogelijk voor de arbiter te concluderen dat het zo gegaan is. Een change of mind mag ook niet maar de arbiter, normaal gesproken geen gedachtelezer, is niet altijd in staat dat te ontdekken. Het is onderdeel van zijn taak om de feiten en omstandigheden te beoordelen en te concluderen wat er gebeurd is.

Artikel 26

Dit artikel behandelt zonder uitzondering alle gevallen van ingetrokken biedingen die *wel* informatie bevatten (niet in 25A gevallen). Dit betekent dat alleen wanneer een artikel bepaalt dat artikel 26 niet van toepassing is, er geen rechtzettingen inzake voorspelen mogen worden toegepast. Het feit dat een verwijzing aangeeft dat 26 wel van toepassing is, kan helpen maar is niet echt nodig.

Artikel 26 is niet veranderd maar wel iets anders geformuleerd. Artikel 26A is alleen van toepassing als een ingetrokken bieding duidde op een bekende kleur of bekende kleuren.

Biedingen die een gebalanceerde hand tonen, bijvoorbeeld 1SA-openingen, of doubletten, voor straf dan wel informatief, worden niet geacht op kleuren te duiden. Een negatief doublet dat de andere hoge kleur belooft duidt wel op die kleur, zoals er ook andere soorten doubletten zijn die op een kleur duiden.

Nemen we de volgende situaties:

Noord is deler maar oost opent een multi 2♦, niet geaccepteerd door zuid. Noord opent 1♠ en oost volgt nu met 2♥. Veronderstel dat OW gaan tegenspelen; is artikel 26 van toepassing? Om dat te bepalen moeten we de vraag beantwoorden of 2♥ een andere betekenis heeft dan 2♦. Natuurlijk is dat zo, 2♦ toont een van beide hoge kleuren terwijl 2♥ alleen harten toont. Dus ja, artikel 26 is van toepassing en omdat 2♦ geen specifieke kleur belooft, hanteert de arbiter artikel 26B. Dit betekent dat als west voor de eerste keer moet voorspelen de leider hem kan verbieden een willekeurige kleur voor te spelen, zelfs harten.

Noord is gever maar oost opent 2♥, Muiderberg. Zuid accepteert 2♥ niet en noord opent 1SA. Oost volgt nu met 2♥, hetgeen dezelfde betekenis heeft behalve dat het nu sterker kan zijn. Als we concluderen dat de bieding niet wezenlijk anders is, zijn er geen voor-speelbeperkingen.

Dezelfde situatie maar nu toont het volgbod alleen harten. Dan is de betekenis wezenlijk anders. De ingetrokken bieding duidt niet op uitsluitend bekende kleuren, dus is 26B van toepassing en wederom kan de leider een willekeurige kleur verbieden als west voor het eerst moet voorspelen. Het feit dat hij harten later alsnog heeft aangeduid, is niet relevant bij de toepassing van 26B.

West	Noord	Oost	Zuid
	1♣	pas	1♥
pas	2♣	1SA	
		2♦	3♣
pas	pas	pas	

1SA toont de ongeboden kleuren, ruiten en schoppen en wordt niet geaccepteerd. Oost vervangt het door 2♦. Oost start met ♦V, zuid ♦H, voor het aas in west. De ingetrokken bieding duidde uitsluitend op bekende kleuren, dus is 26A van toepassing. Omdat oost later in de bieding geen schoppen heeft aangeduid, mag noord in slag twee nakomst in schoppen verbieden of gebieden.

Artikel 27B1

De spelregels staan net als in de situatie vóór 2007 een normaal biedverloop toe als beide biedingen (het voldoende bod op het laagst mogelijke niveau) natuurlijk zijn en in dezelfde speelsoort. Nieuw is dat vanaf 2007 ook een normaal biedverloop mogelijk is wanneer het voldoende bod een preciezere betekenis heeft dan het onvoldoende bod en die betekenis van het voldoende bod volledig is vervat in het onvoldoende bod. De bedoeling van deze wijziging is om het bieden normaal te kunnen laten doorgaan als het onvoldoende bod geen verstorende ongeoorloofde inlichting met zich meebrengt. Zulke situaties doen zich voor als alle mogelijke handen die door de voldoende bieding worden omschreven ook allemaal door de onvoldoende bieding werden omschreven (door de betekenis die de speler met de onvoldoende bieding bedoelde). We moeten hier met een wiskundige blik naar kijken, de verzameling handen beschreven door de voldoende bieding moet een deelverzameling zijn van de verzameling handen beschreven door het onvoldoende bod. Dit zowel qua kleuren als kracht.

Als aan deze voorwaarden is voldaan, gaat het bieden verder met mogelijk OI voor de overtredende partij. Artikel 16D is niet van toepassing, noch in 27B1a noch in 27B1b. Als deze informatie essentieel lijkt te zijn om het contract te bereiken, of het resultaat van het contract, vertelt artikel 27D de arbiter om de score aan te passen.

Zowel in B1(a) als B1(b) staat: 'het bieden gaat verder zonder verdere rechtzetting', hetgeen de vraag open laat wat te doen met mogelijke voor-speelbeperkingen indien deze partij gaat tegenspelen. De WBF-spelregelcommissie heeft besloten dat in geen enkel geval waarin de arbiter het bieden normaal laat verder gaan, artikel 26 van toepassing is. Mocht een en ander een gunstig resultaat voor de tegenspelers tot gevolg hebben dan helpt artikel 27 hem de score aan te passen.

Laten we wat voorbeelden bekijken.

1.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	1♣	1♠	1♥	

(aangevend vier of meer harten en 6+ punten; niet geaccepteerd). De WL accepteert de vervanging van 1♥ door doublet als het hetzelfde betekenis heeft of in andere afspraken harten en ruiten toont en derhalve is vervat in de betekenis van het 1♥-bod dat alleen hartens toont. Hij accepteert ook 2♥ conform B1(a).

Een take-out doublet toont normaal gesproken geen specifieke kleuren. Wanneer west 1♠ opent en noord volgt met 1♥, niet geaccepteerd, laat een vervanging door doublet niet toe dat zuid mag meebieden in de rest van het bieden, terwijl na een vervanging van 2♥ het bieden normaal verder gaat. (Als de systeemkaart aangeeft dat zo'n doublet een vierkaart harten garandeert, mag de vervanging door doublet wel, op voorwaarde dat het openingsbod - wat noord dacht te doen - een vierkaart belooft, niet als het een vijfkaart belooft.)

2. Als west 1SA opent en noord biedt 1♣ (bedoeld als een sterkeklaveropening, 16+), niet geaccepteerd, is de vervanging door een doublet dat dezelfde sterkte of 16-18 aangeeft in overeenstemming met B1(b).

3. 2SA – pas – 2♣ (uitgaande van de veronderstelling van een 1SA opening, vragend naar de hoge kleuren, niet geaccepteerd). Als 3♣ geboden kan worden met bijvoorbeeld xx, HB87, V87, xxxx, moet de WL ervan uitgaan dat zo'n hand niet in de categorie zit waarvoor 2♣ na 1SA wordt gebruikt. Het bieden kan niet normaal verder gaan.

4. Na een irrelevant biedverloop vraagt zuid azen met 4SA, waarna west 5♦ biedt. Noord heeft dat niet in de gaten en biedt 5♣, dat één of vier keycards aangeeft, niet geaccepteerd. Als NZ de conventie spelen dat pas nu één aas aangeeft, laat de WL het bieden verder gaan zonder beperkingen. Beide biedingen geven het aantal azen aan en één aas is preciezer dan één of vier azen. (Na 5♣ dat nul of drie azen aangeeft, heeft doublet hetzelfde effect.)

Merk op dat een doublet of redoublet niet meer automatisch is verboden.

5.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	1SA	2♠	2♦	

(transfer naar harten, niet geaccepteerd). Als oost nu (natuurlijk) 3♥ biedt, gaat het bieden normaal verder. 3♥ is een preciezere bieding dan 2♦, wat dezelfde kleur toont. Als de 2♦-transfer echter alleen gedaan kan worden met een zwakke hand, moet partner passen en kan art. 23 aan de orde zijn.

6.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	1SA	2♠	2♦	

(transfer naar harten, niet geaccepteerd). NZ spelen Lebensohl wat oost in staat stelt harten aan te geven door 2SA te bieden, partner vragend om 3♣ te bieden waarna oost 3♥ biedt. Deze twee biedingen (2SA en 3♥) hebben een vergelijkbare betekenis als het onvoldoende 2♦-bod maar het 2SA bod an sich niet en het voldoet derhalve niet aan de voorwaarden van B1(b).

7.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	2SA	2♠		

(Noord baseerde zijn bieding op een 1SA-opening; het toont precies vijf schoppens en een 4+ in een onbekende lage kleur). Wanneer 3♠ dezelfde hand toont, gaat het bieden normaal verder maar wanneer het alleen schoppen toont, moet partner verder passen.

8.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	1SA	pas	2♦	3♣

2♥ (in antwoord op het 2♦-bod, 3♣ niet opgemerkt). Als 2♥ na de 2♦-transfer automatisch is, draagt het geen informatie en mag het vervangen worden door elke voldoende bieding en ook door pas. Maar als 3♥ nu een maximum toont terwijl het 2♥-bod dat maximum ontkende, is er een probleem.

9.	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	1♣	pas	1♥	pas
	1♠	2♦	2♦	

bedoeld als 'vierde kleur', het bod van de tegenstander niet gezien hebbend. Nu 3♦ bieden zou het bieden normaal moeten laten voortgaan. Het heeft dezelfde betekenis (vraagbod, forcing) als het 2♦-bod. Het kan sterker zijn maar die handen zijn ook vervat in het 2♦-bod.

De WBF-spelregelcommissie heeft besloten het Bondsbestuur het recht te geven de criteria van artikel 27B1(b) liberaal toe te passen,

hetgeen er bijvoorbeeld toe kan leiden om het 3♣-bod in voorbeeld 3 hierboven toe te staan (indien zowel 2♣ als 3♣ eenvoudig beschouwd worden als vraagbod, voldoen ze aan de vereiste voorwaarden).

Er zijn meer wijzigingen: waar de spelregels soepeler zijn in 27B1, zijn ze strikter in B3 en C. Een poging het onvoldoende bod te vervangen door een bod kan niet meer genegeerd worden. Het blijft staan als het voldoende is, tenzij de linkertegenstander het onvoldoende bod accepteert, waarna artikel 27 normaal moet worden toegepast. Doubletten en redoubletten die conform B1(b) niet zijn toegestaan, worden geannuleerd. Partner moet verder passen.

Artikel 28

Met zuid als deler opent west het bieden met 1♥, waarna zuid 1♦ biedt. Het is duidelijk dat zuid 1♥ niet heeft opgemerkt, of het hem niets kon schelen en hij gewoon zijn recht om te openen wilde gebruiken. Het 1♥-bod wordt geannuleerd en nu is het wests beurt om te bieden na de 1♦-opening. De informatie van het ingetrokken bod is ongeoorloofd voor oost. Maar als vergelijkbare informatie beschikbaar komt in het reglementaire biedverloop, bijvoorbeeld door een volgbod van 1♥, vervalt of vermindert de ongeoorloofde informatie.

Veronderstel dat met zuid als deler oost het bieden heeft geopend met 1♥ en zuid daarna 1♠ biedt. De situatie is nu minder duidelijk. Het is mogelijk dat zuid het bod voor de beurt heeft opgemerkt en 1♠ gevolgd heeft maar het is ook mogelijk dat hij het 1♥-bod genegeerd heeft en 1♠ wilde openen. Beide gevallen zijn reglementaire opties, dus de WL moet zuid vragen wat zijn intentie was. Met een volgbod gaat het bieden gewoon verder, in het andere geval wordt 1♥ geannuleerd en levert het ongeoorloofde informatie op voor west.

Wanneer zuid geveer is en oost opent het bieden met een pas waarna zuid 1♦ biedt, is de situatie niet anders. Als de WL wordt geroepen, moet hij achterhalen wat zuids intentie is, om te openen of niet, hetgeen al dan niet leidt tot het annuleren van de pas.

De WL moet begrijpen dat artikel 29A niet prevaleert boven artikel 28B.

Artikel 29C

Slechts om aan het bestaan van dit artikel te herinneren, zie artikel 31A2 voor een voorbeeld.

Artikel 30A

Met noord als deler gaat het bieden:

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
			pas

pas

West past voor de beurt. Artikel 29A vertelt ons dat noord de kans behoort te krijgen om deze pas te accepteren (hij zou nu 1♥ kunnen bieden om net geen opening aan te geven). Als noord deze pas niet accepteert, is artikel 30A van toepassing (de pas van noord is geen bod), waarin staat dat west straks de eerste keer verplicht moet passen. Zou noord 1♦ geopend hebben dan is artikel 30B2 van toepassing: West moet verder passen en artikel 23 kan van toepassing zijn.

Artikel 31A2

Het bieden gaat:

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
1SA		2♦	

bod voor de beurt, bedoeld als transfer, niet geaccepteerd.

2♦	2♥
----	----

harten aangevend

West moet nu éénmaal passen (A2(a)), wat belangrijk is voor oost om te weten. Met manchewaarden kan hij maar beter een manche bieden in plaats van 2♥. Als hij 4♥ biedt, is A2(a) nog steeds van toepassing, 3SA bieden leidt tot A2(b).

De benadering is vergelijkbaar met die van Artikel 26.

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
	2♦		

West geveer, noord opent een multi 2♦, niet geaccepteerd.

1♠	2♥
----	----

Noord herhaalt niet de speelsoort die hij met 2♦ aangaf, dus A2(b) is van toepassing.

Maar als west in dit voorbeeld 1SA opent:

1SA 2♦ multi-landy, lange harten óf lange schoppen aangevend, vertelt artikel 29C de arbiter om A2(a) toe te passen.

Artikel 40

Het Bondsbestuur heeft meer mogelijkheden gekregen om partnershipafspraken te reguleren. Het mag speciale partnershipafspraken definiëren en het gebruik ervan reguleren of zelfs verbieden. Het mag ook het gebruik beperken van het psychen met kunstmatige biedingen.

Een interessante mogelijkheid is beschreven in B3: het niet toestaan van het anticiperen op gestelde vragen, gegeven antwoorden of onregelmatigheden, via speciale systeemafspraken of het wijzigen van afspraken. Met het nieuwe artikel 27 zou een paar bijvoorbeeld kunnen besluiten om een doublet te geven als vervanging van het onvoldoende bod en dit doublet dezelfde betekenis te geven als het onvoldoende bod. Dat resulteert dan in een normale voortgang van het bieden. Het Bondsbestuur heeft de bevoegdheid zulke slimme trucs te verbieden. Een partnership behoort natuurlijk altijd het recht te behouden om de betekenis van een bieding afhankelijk te laten zijn van de betekenis van een bieding van de tegenstander. En als een speler een kunstmatig bod voor de beurt doet waardoor zijn partner verder moet passen, behoort hij niet verplicht te worden dat bod te herhalen in de normale bieding.

Voorbeeld: Met west als deler begint oost het bieden met een preëemptieve 3♣, dat lange ruitens toont. Als dit bod niet geaccepteerd wordt, vertelt artikel 31B dat west verder moet passen. Stel noord past ook. Natuurlijk moet oost nu 3♦ mogen bieden, hoewel dit in het systeem een transfer voor harten is.

Wat in de buurt komt van vals spel is alleen dan een vraag te stellen wanneer de holding van een speler onverwacht is gezien het bieden.

Een welbekend voorbeeld is:

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
pas	1♦	3♣	

3♣ is niet gealerteerd maar zuid heeft HB1073 in die kleur en geen hoge kleuren. Hij vermoedt dat oost bedoelde een tweekleurenspel in de hoge kleuren aan te geven en vraagt naar de betekenis. Een speler hoeft dit maar een paar keer te doen en de partner begrijpt wat er aan de hand is. Dit is niet toegestaan, er hoort geen verband te zijn tussen het besluit om een vraag te stellen en wat de speler in handen heeft.

In B5 is de aanpak beschreven in gevallen waarin niet toegestane afspraken zijn gebruikt. Los van een eventuele procedurele straf wordt de score aangepast indien de WL van mening is dat de tegenstanders zijn benadeeld. Dit betekent dat de WL niet automatisch een kunstmatige arbitrale score moet geven maar moet wachten op het resultaat en dan zo nodig moet corrigeren.

Artikel 41

Als leider is het laatste moment waarop je herhaling van het biedverloop kunt verkrijgen wanneer je een kaart uit de dummy speelt in de eerste slag (uitkomst door linkertegenstander). Vragen naar uitleg van een bieding mag op elk moment waarop hij aan de beurt is om te spelen, hetzij uit de dummy, hetzij uit zijn eigen hand.

C geeft aan dat zodra de uitkomst opengelegd is het onmogelijk is terug te gaan naar het bieden. Foute uitleg van de spelende partij moet worden afgehandeld na afloop van het spelen. Artikel 47 geeft aan dat het nog wel mogelijk is een gespeelde kaart te vervangen.

D is meer specifiek geworden over de wijze waarop de dummy zijn kaarten moet etaleren, niet alleen in vier kolommen in de richting van de leider maar ook in aflopende volgorde.

Artikel 43

B2(b)

Eén slag zal voor straf worden overgedragen aan de tegenspelers als de leider één of meer slagen heeft gewonnen, te beginnen met de slag waarover de dummy een vraag stelde.

B3

De beschrijving is enigszins cryptisch. De verwijzing naar artikel 12B1 betekent dat de tegenspelers niet behoren te kunnen profiteren van hun onregelmatigheid. Maar aangezien er in dit geval geen niet-overtredende partij is, behoort de score van de partij van de leider niet verhoogd te worden, hetgeen leidt tot een splitscore.

Artikel 45

Het woord 'aan-duidt/-duiding' in **C4** wordt gebruikt om het spelen van een kaart zoals beschreven in A en B - tweede zin, te onderscheiden van het op een andere wijze spelen. Een kaart die door de leider vanuit de dummy of door een tegenspeler met de hand is gespeeld, kan niet meer worden vervangen als het een reglementaire kaart betreft. Alleen ingeval het een andere wijze van spelen van een kaart betreft, bijvoorbeeld door hem te noemen, is het mogelijk een gespeelde kaart te wijzigen. Dit artikel bepaalt dat zo'n aanduiding onbedoeld moet zijn en dat de speler op het moment van de onbedoelde aanduiding al wist welke kaart hij wel wilde spelen. Bovendien mag partner daarna nog geen kaart hebben gespeeld.

In **D** staat dat het mogelijk is dat vijf kaarten teruggenomen moeten worden in het geval dat de dummy een kaart speelt die door de leider niet als te spelen kaart is aangeduid. Als de leider uit de dummy voorspeelt en een verkeerde kaart wordt gespeeld, kan de slag al voltooid zijn en een kaart voor de volgende slag zijn voorgespeeld. Als de leider nu de fout bemerkt, mag hij alsnog de kaart die hij bedoelde uit de dummy spelen. De WL behoort zorgvuldig aan de rechtertegenstander uit te leggen dat als hij zijn kaart niet wijzigt, de leider de zijne ook niet mag wijzigen. De linkertegenstander mag zijn kaart sowieso al wijzigen.

In **F** laatste zin moet de WL niet besluiten dat de tegenspelers benadeeld zijn als de door de dummy gesuggereerde kaart zonder twijfel toch wel door de leider zou zijn gespeeld.

Artikel 46

Het is belangrijk om je de zin tussen haakjes in de aanhef van B te realiseren en deze te begrijpen: 'tenzij de andere bedoeling van de leider onomstotelijk vaststaat'.

Een voorbeeld om de betekenis duidelijk te maken:

dummy
♣ H B 6

leider
♠ 6
♣ 7 3

De leider speelt 4♠ en heeft acht slagen gewonnen, de laatste in zijn hand. ♣A en ♣V zijn nog niet gespeeld en er zijn nog steeds vijf klaveren aanwezig in de resterende kaarten van de tegenspelers. Hij speelt een kleine klaveren uit zijn hand en west speelt ♣8. Hij denkt een tijdje na, haalt zijn schouders op en zegt: 'Ik weet het niet, speel maar iets'. De tegenspelers willen nu dat de WL **B5** toepast, zodat ze de keuze hebben te bepalen welke kaart uit de dummy gespeeld moet worden en dat wordt dan natuurlijk ♣6. Dat is geen redelijke aanpak. Het is volstrekt duidelijk dat zuid de boer hetzij de heer zal spelen om zijn contract te maken. Dus dat is de keuze die de WL de tegenstanders zal bieden. Natuurlijk is de opmerking van de leider dom, hij reduceert zo zijn maakkans van 50% tot 25%.

Artikel 50D

Merk op dat in geval van strafkaarten bij beide tegenspelers de mogelijke voorspeelbeperkingen veroorzaakt door partner prioriteit heeft boven degene veroorzaakt door zijn eigen strafkaart.

Voorbeeld:

De linkertegenstander moet voorspelen en heeft ♠B als strafkaart terwijl zijn partner ♠7 als grote strafkaart heeft. De leider verbiedt nu het voorspelen van schoppen. Dit betekent dat ♠7 weer in de hand wordt opgenomen, dat de linkertegenstander zijn strafkaart niet mag voorspelen en dat zolang hij aan slag blijft de ♠B ook niet in de volgende slag(en) mag spelen.

Als de leider eist om een schoppen voor te spelen, gaat de ♠7 terug in de hand en moet de linkertegenstander ♠B spelen.

Als de leider geen gebruik maakt van de opties in verband met het feit dat ♠7 een grote strafkaart is, moet de linkertegenstander ♠B spelen en de rechtertegenstander de ♠7. Het is noodzakelijk dat de WL al deze consequenties van de strafkaarten uitlegt.

Artikel 50E

De wetenschap dat een strafkaart gespeeld moet worden bij de eerste reglementaire mogelijkheid, is geoorloofde informatie voor beide partijen en heeft een opmerkelijke consequentie. De leider speelt 4♥. Als de linkertegenstander (♠)HVB5 heeft en de rechtertegenstander ♠A als strafkaart (uitkomst uit de verkeerde hand) en de leider verbiedt de uit-

komst niet, mag de linkertegenstander ♠5 spelen. Hij mag geen gebruik maken van de informatie dat zijn partner ♠Ax lijkt te hebben. Als dit resulteert in een extra slag voor de verdediging zou de WL zijn vrijheid van handelen zoals beschreven in artikel 12A1 moeten gebruiken om de score aan te passen.

Artikel 53/55

In geval van een voorspelen uit de verkeerde hand door de leider mogen beide tegenspelers dit voorspelen accepteren en ze doen dat door zich in die zin te uiten. Maar als zo'n uiting niet wordt gedaan, biedt de WL degene die op de plaats zit na de hand van waaruit verkeerd werd voorgespeeld de mogelijkheid dit te accepteren. In artikel 55B en C wordt aangenomen dat de toepassing van 55A heeft geleid tot het niet accepteren van het voortijdig voorspelen.

In **53C** volgt de WL dezelfde procedure als in artikel 28B. Als noord voorspeelt en het was de beurt van oost om voor te spelen, moet de WL uitzoeken of oost indien hij een kaart speelt deze in volgorde bijspeelde of juist wilde voorspelen. De situatie wordt triviaal als noord voorspeelt en west aan de beurt is en een kaart speelt. De WL kan uitsluiten dat west bijspeelde op een voorspelen van noord. Dit artikel is overigens niet van toepassing in gevallen waar beide partners een kaart spelen, de eerste voor de beurt en de tweede door de juiste speler. In dat geval begint de WL om de linkertegenstander van degene die voor de beurt voorspeelde in staat te stellen het onjuiste voorspelen te accepteren. Als hij dat doet, wordt de andere kaart een grote strafkaart. Als hij het niet accepteert, wordt de eerste kaart een grote strafkaart en de tweede kaart wordt de voorgespeelde kaart in die slag.

In **55A** is een zin toegevoegd die zeer waarschijnlijk tot een nieuwe benadering zal leiden. Waar ik aanneem dat de meeste arbiters altijd de wens volgden van de tegenspeler die als eerste een keus maakte, is het nu zo dat de arbiter de keuze van de linkertegenstander moet volgen als de tegenspelers een verschillende voorkeur uitspreken.

Artikel 56

De verwijzing naar artikel 54 bedoelt te zeggen dat elk voortijdig voorspelen door een

tegenspeler hetzelfde wordt behandeld als een uitkomst voor de beurt door een tegenspeler.

Artikel 58

Veronderstel dat de linkertegenstander, aan de beurt om voor te spelen, twee kaarten op tafel 'produceert', beide kleintjes. De WL vraagt hem wat er aan de hand is en hij meldt:

1. Bij het trekken van een andere kaart die hij wilde spelen vielen de beide kaarten op tafel. Formeel gesproken worden beide kaarten grote strafkaarten en de leider kiest degene die gespeeld moet worden.
2. Hij wilde een van beide spelen en de andere viel tegelijkertijd op tafel. De WL laat hem de kaart spelen die hij wilde spelen en de andere wordt een kleine strafkaart.

Praktisch gesproken zou een WL niet in geval 1 verzeild moeten raken, door aan te nemen dat de speler één van beide kaarten wilde spelen toen dit gebeurde. Dit voorkomt ook de mogelijkheid van ongeoorloofde informatie.

Veronderstel dat hetzelfde gebeurt maar nu met een honneur en een kleintje. Nu behoort de WL hem te vertellen dat door het spelen van de honneur de overgebleven kaart een kleine strafkaart wordt, terwijl het spelen van het kleintje hem met een grote strafkaart opzadelt.

Artikel 61B3

De standaardregel is geworden dat het is toegestaan om als tegenspeler je partner te vragen naar een mogelijke verzaking. Maar het Bondsbestuur heeft de mogelijkheid om zo'n vraag te verbieden. (Het Bondsbestuur heeft dit niet verboden.) Indien het zo'n verbod alsnog zou uitvaardigen, moet het ook besluiten wat te doen als een speler dit verbod overtreedt. In tegenstelling tot de oude spelregels is dit nu niet meer geregeld. Het lijkt redelijk om een procedure straf op te leggen en zo'n overtreding niet om te zetten in een voldongen verzaking.

De spelregels vermelden de mogelijkheid dat door een vraag te stellen ongeoorloofde inlichting wordt gecreëerd. Dit zal normaal niet het geval zijn; het zou kunnen voorkomen wanneer het doel van de vraag niet is om een verzaking te voorkomen maar om de aan-

dacht te vestigen op een onverwachte situatie, bijvoorbeeld dat de leider nog steeds kaarten in die kleur heeft. Een van de problemen die we met deze spelregelwijziging creëren is dat er een uiting van verrassing wordt gegeven als de vraag 'geen kaarten in deze kleur meer partner' slechts af en toe wordt gesteld.

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	pas	1SA
pas	2♥	pas	2♠
pas	3SA	pas	4♠
pas	pas	pas	

West start met ♦V; de dummy heeft H9873 H94 632 A95.

Wanneer de rechtertegenstander een klaver-tje ecarteert vraagt west: 'geen ruiten partner?'. Wees niet verbaasd als de leider nu AB4 A7 AH10854 B6 blijkt te hebben.

Artikel 62C2

De WL behoort de gevolgen uit te leggen van het terugnemen van een kaart door een niet-overtreder; het betekent dat de opvolgende speler zijn kaart ook mag terugnemen en vervangen door een andere kaart. De aldus teruggenomen kaart wordt een strafkaart.

Artikel 62D2

Wederom zien we dat het woord 'gesuggererd' gebruikt wordt. Het is bedoeld om aan te geven dat de partner een keuze heeft waarbij zijn partner hem helpt de juiste keuze te maken. Als de juiste keuze evident is, compromitteert het feit dat partner deze gesuggererde niet zijn recht om de juiste keuze te maken.

Artikel 64

De straf voor een voldongen verzaking is veranderd. Het is alleen nog twee slagen indien een speler in plaats van te bekennen introeft en daarmee de slag wint; in alle andere gevallen is het één slag. Steeds aangenomen natuurlijk dat de overtredende partij vanaf de verzaking ten minste zoveel slagen maakt als er moeten worden overgedragen.

Deze wijziging betekent dat artikel 64C vaker moet worden gebruikt dan voorheen. Niet bekennen veroorzaakt zo af en toe schade van meer dan één slag, waarvoor compensatie moet worden gegeven.

Er is een geval toegevoegd waarin geen rechtzetting van toepassing is; wanneer beide partijen verzaken op hetzelfde spel. Zoals aangegeven in de kop van **64B** is dit alleen zo als beide verzakingen voldongen zijn.

Een speciale situatie ontstaat wanneer dezelfde speler een tweede maal verzaakt in dezelfde kleur. Dit vraagt om toepassing van 64C indien het resultaat op dit spel voor de niet-overtredende partij zonder de tweede verzaking beter zou zijn geweest.

Voorbeeld:

	AHV5	
1074		B9
	8632	

Zuid is leider in een SA-contract. Hij speelt naar het aas, oost bekent niet, één slag straf. Hij vervolgt met de heer en oost verzaakt weer. Oost wint later een slag met de boer.

Als oost geen tweede keer had verzaakt, zou de leider vier schoppenslagen hebben gemaakt én een extra slag als rechtzetting voor de verzaking. Vanwege de tweede verzaking maakt hij maar drie schoppenslagen. Artikel 64C toepassend wijzigt de WL de score door hem de slagen te geven die hij met maar één verzaking zou hebben gekregen (4 plus 1).

Artikel 65B

Een speler, niet zijnde de leider, mag de aandacht vestigen op een verkeerd gelegde gespeelde kaart totdat is voorgespeeld in de volgende slag. Daarna creëert hij er een ongeoorloofde inlichting mee. De leider mag er op elk gewenst moment de aandacht op vestigen.

Voorbeeld:

De leider speelt 3SA en heeft zeven slagen gemaakt met de mogelijkheid via een snit zijn negende slag te maken. Als de dummy de leider nu op een moment dat het niet meer mag, waarschuwt dat hij een slag verkeerd heeft liggen, moet de WL overwegen dat de leider dacht al acht slagen te hebben en de

snit misschien niet zal willen nemen om zijn contract niet in de waagschaal te leggen. In viertallen lijkt dat een automatische beslissing, in paren kan het gecompliceerder liggen.

Artikel 67

Het creëren van een onjuiste slag door te verzuimen in de slag bij te spelen, wordt behandeld als een voldongen verzaking, één slag kostend als de fout wordt ontdekt nadat beide partijen hebben gespeeld in de volgende slag. Als een speler teveel kaarten in een slag heeft gespeeld, kan dat ook een verzaking creëren: wanneer de na de overtreding aan de hand toegevoegde kaart in een eerdere slag gespeeld had moeten worden om te bekenen.

Artikel 68

Een opeisen of afstaan van slagen is een initiatief om het spelen te bekorten. Het is de taak van de tegenstanders om al dan niet akkoord te gaan met zo'n opeisen of afstaan. Het spelen stopt op één uitzondering na: als een tegenspeler één of meer slagen afstaat (en de overige, indien nog beschikbaar, opeist) en zijn partner maakt onmiddellijk bezwaar zal de WL besluiten dat het spelen verder gaat. Tevens zal hij de speler die slagen wilde afstaan waarschuwen dat hij geen gebruik mag maken van de informatie dat zijn partner meer slagen denkt te halen dan hijzelf dacht te halen. Elke logische alternatieve speelwijze door de betreffende speler die leidt tot minder slagen zal een arbitrale score tot gevolg hebben. Dit geval laat een andere uitzondering zien in het ontstaan van strafkaarten. Getoonde kaarten door de tegenspelers om het afstaan/opeisen van slagen te ondersteunen dan wel te betwisten, mogen teruggenomen worden en worden geen strafkaarten. De informatie die voortkomt uit de getoonde kaarten is geoorloofd voor de leider maar ongeoorloofd voor de partner-tegenspeler.

De voetnoot bij dit artikel verwijst naar gevallen als de volgende:

Dummy: HB8 (met eventueel kaarten in andere kleuren)

De leider speelt de vijf naar deze holding in de dummy en gaat een tijdje in de denktank. Als de rechtertegenstander nu AV in deze

kleur laat zien, wil hij alleen aangeven dat hij de benodigde kaart wil spelen om de slag te winnen. Deze kaarten worden geen strafkaarten maar het is misschien verstandig om in deze en de volgende slag de A en V te incasieren omdat het bezit van deze kaarten ongeoorloofde informatie is voor de partner. Als de leider een speelwijze weet te vinden waarin hij geen tweede slag in deze kleur hoeft te verliezen (de linkertegenstander komt aan slag en heeft een logisch alternatief), kan de WL gevraagd worden de score aan te passen.

Artikel 69

De spelregels zijn ruimhartiger geworden voor de akkoord gegane partij indien zij later ontdekt dat ze een slag te gemakkelijk hebben afgestaan (dat de opeisende partij te gemakkelijk een slag heeft gekregen). Wanneer de arbiter beslist dat het waarschijnlijk is dat de akkoord gegane partij de slag zou hebben gewonnen als het spelen was voortgezet, krijgt ze de slag terug.

Voorbeeld 1

	♥ 8	
	♦ 6	
♠ 8		♠ 7
♥ B		♦ 8
	♠ 9 6	

Zuid speelt een schoppencontract en claimt terwijl hij ♥8 uit de dummy speelt de laatste twee slagen zonder verder een kaart te laten zien (hij weet dat west ♥B heeft, zodat die niet kan overtroeven). Oost neemt aan dat zuid 98 van troef heeft, zodat iedereen tevreden is en er aan het volgende spel wordt begonnen. Pas bij het zien van de spelverdelingen merkt oost dat zuid een onjuiste claim heeft gedaan. De WL zou ervan uit moeten gaan dat oost zou hebben voorgetroefd als het spelen was voortgezet en zou OW derhalve nog een slag moeten toekennen.

Voorbeeld 2:

N / Allen ♠ H V B 6

♥ —

♦ —

♣ —

♠ 5 2

♥ 3

♦ 7

♣ —

♠ A 3

♥ 8

♦ —

♣ 2

♠ 7

♥ A

♦ A

♣ A

Zuid is leider in een SA-contract. Terwijl zuid ♠H uit de dummy speelt, claimt hij drie slagen.

Geval 1: Beide tegenspelers accepteren de claim. Maar een van hen ontdekt voordat zijn partij op het volgende spel een bieding heeft gedaan dat het ophouden van ♠A de leider in pseudodwang brengt. Artikel 70A is van toepassing en de claim behoort afgewezen te worden.

Geval 2: Tijdens het nakaarten maar nog binnen de correctieperiode ontdekken OW dat de drie slagen niet automatisch zijn. De WL behoort te beslissen dat ze te laat zijn om het resultaat nog aan te passen. Als oost dit tegenspel niet aan tafel verzint, is het duidelijk dat OW geen extra slagen hadden gewonnen als het spelen was voortgezet.

Artikel 70

Bij het beoordelen van de geldigheid van een claim is het belangrijk de redenering te volgen en te begrijpen voor het claimen op dat specifieke moment

10 9 6

A H B 8 7

Het enige probleem voor de leider op dit spel is om de vrouw in deze kleur te vinden. Hij speelt de tien vanuit dummy, de rechtertegenstander bekent, de 7 uit de hand en de linker-tegenstander renonceert. De 9 oppakken en zonder verdere toelichting vier extra slagen claimen in deze kleur is niet wat de spelregels prefereren maar behoort niet te worden bestraft met het toekennen van een slag aan de tegenspelers. Als de leider niet de 9 speelt en geen entree in dummy heeft, is claimen nu slordig.

Het gebeurt regelmatig dat het spelen na een opeisen/afstaan wordt voortgezet. De spelregels zeggen dat bewijs van zulk doorspelen gebruikt mag worden bij het vaststellen van het resultaat. De spelregels geven niet aan op welke manier. Als de opeisende partij 'erin slaagt' om een extra slag af te staan, lijkt dat een goede reden om de claim af te wijzen. Maar als de leider erin slaagt een extra slag te winnen, zou de WL terughoudend moeten zijn in het toekennen van die extra slag. Vaak proberen de tegenspelers een manier te vinden om onder het verlies van een aangekondigde slag uit te komen, wat in plaats daarvan uitmondt in het verlies van een extra slag. Die moet niet naar de opeisende partij gaan.

Hopelijk overbodig maar zonder schade aan te richten, is in D2 geregeld dat een claim door een tegenspeler niet moet worden gehonoreerd indien deze alleen slaagt als partner de juiste, niet-triviale kaart speelt.

Artikel 79

Een foutieve score is gedefinieerd als een vastgelegde score die niet in overeenstemming is met de score die (door beide partijen) overeengekomen is (normaal gesproken inzake het aantal gewonnen en verloren slagen, ge(re)doubleerd of niet). Voorbeelden zijn: Een score in de verkeerde windrichting ingevoerd, verkeerde kwetsbaarheid, verkeerd contract, of een foutieve correctie van een arbitrale score.

De normale correctieperiode voor zowel foutieve scores als verkeerd getelde gewonnen of verloren slagen is hetzelfde: 30 minuten tenzij anders beslist. Maar artikel 79 staat toe om een verschil aan te brengen en de periode voor herstel van een foutieve score te verlengen. In aanvullende bepalingen moet een en ander zijn uitgewerkt, waaronder ook de goedkeuring van de toernooiorganisator.

Artikel 80

Conform deze spelregels moet het Bondsbestuur, in die gevallen waarin de spelregels een keuze open laten, de wijze vastleggen hoe het bridgespel gespeeld wordt. Het mag besluiten om het maken van dergelijke keuzes over te laten of toe te wijzen aan de toernooiorganisatie.

Artikel 86D

Wanneer in viertallen een bord aan een tafel om welke reden dan ook niet gespeeld kan worden, en het bord is al aan de andere tafel gespeeld, is het mogelijk van de standaard arbitrale score af te wijken. Om dit te doen, moet er een ongewoon resultaat zijn behaald. De arbiter gaat uit van een normale verzameling van resultaten die niet leidt tot toepassing van dit artikel. Gegeven het feit dat de onschuldige partij sowieso enkele impcompensatie ontvangt (gemiddelde plus), worden een paar ongedoubleerde overslagen niet als ongewoon resultaat beschouwd.

Wanneer de onschuldige partij een zeer goede score behaalde en het bord is aan *deze* tafel (door de andere partij) onspeelbaar gemaakt, is bestaat de verplichting een vervangende arbitrale score toe te kennen die volledig recht doet aan dat goede resultaat. In het andere geval, als de partij die de zeer goede score behaalde het bord onspeelbaar heeft gemaakt en de WL kent een vervangende arbitrale score toe, moet het gewicht van de zeer goede score beperkt zijn; 30% klinkt re-

delijk.

Als het bord geannuleerd moet worden vanwege een fout aan de *tweede* tafel en de onschuldige partij behaalde een zeer goede score aan de andere (*eerste*) tafel, behoort volledig recht gedaan te worden aan het zeer goede resultaat. Als de overtredende partij een zeer goede score behaalde, kan het gewicht lager zijn (50% lijkt redelijk). En als geen van beide partijen verantwoordelijk is, kan het gewicht iets hoger zijn (laten we zeggen 60%).

Artikel 92/93

Er is een standaardbeschrijving van de procedure voor protesten. Met verwijzing naar artikel 80 moet deze procedure gevolgd worden indien het Bondsbestuur geen andere aanpak voorschrijft. Artikel 93C3(b) leert ons dat protesten op elke manier kunnen worden afgehandeld die het Bondsbestuur wenselijk acht. Maar de mogelijkheid om bij de hoofdwedstrijdleader in protest te gaan tegen een beslissing zoals beschreven in artikel 93A, is verplicht van toepassing en behoort gehandhaafd te worden.

Nogmaals beroep 08-18

door Eric van Dijk, voorzitter Protestcommissie

Beroep nr. 08-18

Clubparencompetitie

Spel 2 ♠ A B 10 7 5 4

O / NZ ♥ 10 2

♦ —

♣ A 8 7 4 3

♠ 9 2

♥ H 6 5 4 3

♦ H 4 3 2

♣ B 5

		N		♠ V 8 6 3
	W		O	♥ A V 9
		Z		♦ 9 7 6 5
				♣ 6 2

♠ H

♥ B 8 7

♦ A V B 10 8

♣ H V 10 9

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	pas	1♦
pas	1♠	pas	2♣
pas	2♥*	pas	3♥
pas	4SA	pas	5♠
pas	6♣	allen passen	

Uitkomst: klaveren.

Tafelresultaat: 6♣ +1.

NZ zijn een gelegenhedencombinatie. Het 3♥-bod van zuid is niet gealerteerd. NZ hadden hier geen afspraken over. Zuid wilde er een halve stop mee aangeven als voorstel voor 3SA. De WL handhaaft het tafelresultaat waarna OW in protest gaan bij het PC. Dat besluit om het resultaat te wijzigen in 6♣-1 omdat volgens artikel 75D zuid na de afsluitende pas OW had moeten mededelen dat noord 3♥ had moeten alerteren, waardoor west de informatie had kunnen krijgen dat NZ het niet eens waren over de betekenis van het 3♥-bod. De uitkomstkeuze van west zou met deze wetenschap misschien anders zijn uitgevallen. Het PC besloot de beslissing van de WL niet in stand te laten en de score vast te stellen op 6♣-1. Hiertegen gaan OW in beroep bij de Protestcommissie.

Uitspraak

De Protest Commissie heeft overwogen:

- dat zuid voor de uitkomst had behoren te melden dat zijn partner het 3♥-bod had moeten alerteren (art. 75D2) aangezien het in zuids opvatting een conventionele bieding was (het toonde een halve harten-

stop);

- dat het met de juiste uitleg voor oost aantrekkelijker wordt niet met klaveren maar met harten uit te komen;
- dat in dat geval het contract zal worden down gespeeld.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het protestcomité niet in stand te houden;
- de score op spel 2 als volgt vast te stellen: in 1/3 van de gevallen 6♣ -1 (na hartenstart) door zuid, NZ -100 en OW +100 in 2/3 van de gevallen 6♣ +1 (zonder hartenstart) door zuid, NZ +1390 en OW -1390;
- het beroepsgeld te retourneren.

Toelichting

Een principieel geval. In dit soort gevallen kan worden gekeken of er met tafelschermen wel of niet gealerteerd zou zijn. Het protestcomité ter plaatse heeft zich deze vraag ook gesteld. Met tafelschermen zou zuid zijn eigen 3♥-bod ongetwijfeld hebben gealerteerd, compleet

met de uitleg over de halve stop. Als zonder schermen wordt gespeeld, is de consequentie hiervan dat je de "uitleg" moet corrigeren als partner jouw bod niet alerteert in een situatie waarin jij dat zelf (met schermen spelend) wel had gedaan. Het verzuim te corrigeren is nu dus een overtreding, net zoals het niet-alerteren door noord dat was (vanuit zuid bekeken). West zou dan wellicht anders gestart zijn maar niet altijd de hartenstart hebben gevonden, dus heeft de PK gewogen.

Het uitzonderlijke aan dit geval is dat hier een niet-ingespeeld koppel in overtreding blijkt te zijn. WL en PC ter plaatse hebben zich dat uiteindelijk ook gerealiseerd. Je zou bij oppervlakkige beschouwing al snel denken dat zuid een probeersel loslaat (in welk geval NZ vrijuit gaan) maar dat was, hoe verrassend ook, hier duidelijk niet zo, gezien zuids eigen verklaring.

Van de groene tafel

door Ton Kooijman

1 Van Jaap Poot komt een e-mail over artikel 45C4(b) met daaruit gelicht:
Tijdens mijn opleiding tot WL heb ik geleerd dat een onopzettelijke aanduiding nagenoeg nooit voorkomt. Mijn cursusleider WL was Jos Jacobs.

In de Weko-wijzer lees ik het volgende: Weko-wijzer 76 blz. 28: "Kooijman is van mening dat een onopzettelijke aanduiding maar zeer zelden voorkomt."

Weko-wijzer 85 blz. 5: "art. 45C4b is slechts van toepassing indien door de leider een kaart die hij nooit had willen spelen wordt aangeduid; het door de wedstrijdleider gehanteerde criterium "in één adem" bestaat in de Spelregels niet."

Op onze club hanteren we dan ook de regel: gezegd is gespeeld.

En ik zelf werd geconfronteerd met een uitspraak van de Protestcommissie waarbij de aanduiding van klaver oh nee ruiten toegelaten werd omdat het wel heel dom zou zijn om in de lopende slag klaveren te spelen.

Ik zou het op prijs stellen wanneer de Weko aan zou kunnen geven op basis van welk(e) criteria ik als wedstrijdleider kan/moet vaststellen of een aanduiding onopzettelijk of opzettelijk is.

Dit is een lastige kwestie. Er is geen objectief criterium waarmee het onderscheid tussen 'slip of the tongue' en 'slip of the mind' kan worden vastgesteld. En Jaap heeft gelijk als hij stelt dat het daar om gaat. Dus de regel op zijn club: 'gezegd is gespeeld' is wel heel praktisch maar in strijd met de spelregels. En als de PK echt als overweging gebruikt dat het wel heel dom zou zijn om een aangeduide kaart te spelen zit zij er ook naast. Ik kan me dat nauwelijks voorstellen met Jos Jacobs in haar gelederen.

Het enige wat de WL kan doen is reconstrueren wat er gebeurd is en waarom. En alleen als hij ervan overtuigd raakt dat de leider, want in de praktijk betreft het alleen de leider, echt nooit de als eerste aangeduide kaart heeft willen spelen, staat hij toe dat de andere kaart wordt gespeeld.

Overigens heb ik tot mijn spijt moeten vaststellen dat we dit artikelonderdeel verkeerd hebben geschreven. Het begint met 'tot zijn partner een kaart heeft gespeeld ...' en dat komt tevoorschijn in analogie met artikel 25A waarin hetzelfde probleem, maar dan in het bieden, aan de orde is. Omdat het over de leider gaat, is de partner dus de dummy maar de dummy speelt geen kaart. Er zit niets anders op dan vooralsnog de interpretatie te

volgen dat zodra de dummy de als eerste aangeduide kaart heeft opgenomen en met de beeldzijde naar boven op tafel heeft gelegd, herstel niet meer mogelijk is. In de praktijk komt dat dus akelig dicht in de buurt van: 'gezegd is gespeeld'. Aan het eind van dit jaar, als de laws committee bijeen is, zal ik kijken of we er iets beters van kunnen brouwen.

2 Van Jacques Beljaars komt de volgende vraag, die ik bijna in zijn geheel overneem: *Ik wil graag wat richtlijnen bij de toepassing van artikel 12C1b (bepaling van een AS/vervangend resultaat). Er blijken nogal wat mogelijkheden te zijn en ik vraag mij af wat de juiste wijze van beslissen is.*

De vraag kwam aan de orde bij een concreet geval, dat ik graag gebruik om de vele keuzes te kunnen toelichten.

Parenwedstrijd met mp-telling.

NZ is een 2^e div.+ paar; OW is eerste klasse paar (echtpaar van rond de 80 jaar).

N / Allen   ♠ 9 8 7
                   ♥ V 7
                   ♦ B 9 8 7 3
                   ♣ V 3 2

♠ 10 3		N	♠ A H 6 5 4
♥ A H 9 5 2			♥ B 8 6 4
♦ H 10 5 2	W	O	♦ A 6 4
♣ H 9	Z		♣ 10

♠ V B 2
 ♥ 10 3
 ♦ V
 ♣ A B 8 7 6 5 4

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	pas	1♠	3♣
? 3SA	pas	pas	pas

De WL wordt door noord geroepen op het moment dat hij moet uitkomen. Noord vertelt dat hij 3♣ verkeerd heeft uitgelegd. Met andere partners zou de gegeven uitleg correct zijn maar met deze partner is 3♣ gewoon echt: zwak met lange klaveren. De WL past art. 21 toe en geeft oost de kans om zijn 'pas' te vervangen door een andere bieding. Oost heeft daar geen reden toe en handhaaft zijn 'pas'. Het spel wordt gespeeld. Uitkomst ♣2 voor ♣A, klaveren na voor ♣H en ♣V (deblokkeren). West gaat met schoppen naar tafel en laat ♥B spelen om vervolgens te snijden.

Noord maakt die slag en 3SA gaat drie down. Tafelresultaat: 3SA -3.

De WL is meespelend en bepaalt na afloop van de zitting wat er moet gebeuren.

Het is zonder meer duidelijk dat er verkeerde uitleg is en dat er nadeel is voor OW. De WL moet een AS bepalen en vraagt aan west waarom ze gesneden heeft. Het blijkt dat west in de waan was dat ze ♥AVxxx had en op ♥H heeft gesneden ("met AH en negen kaarten in de kleur dan sla ik toch altijd"). De WL vraagt ook aan west wat ze zou bieden na 3♣ met de juiste uitleg (lange klaveren). West antwoordt dat ze dan 3♥ biedt.

De scorekaart laat zien dat aan alle andere tafels 4♥ +2 in OW het resultaat was.

Er zijn nu verschillende redeneringen denkbaar, die naar verschillende AS leiden:

a) *Zonder verkeerde uitleg hadden OW 4♥ bereikt, te spelen door west. West had dan dezelfde fout gemaakt. De AS wordt 4♥ +1, dat is dan 0 mp.*

Aangezien de fout van west niets te maken heeft met de overtreding, krijgen NZ gewoon de tegenscore van -450 hetgeen hier een top is.

b) *Zonder verkeerde uitleg hadden OW 4♥ bereikt, te spelen door west. De AS wordt 4♥ +2 te corrigeren voor het verschil tussen het normale tafelresultaat van 3SA +1 en het resultaat door de ernstige fout van west, 3SA -3. Dat verschil is hier toevallig 0 mp, zodat OW de middenscore behalen. NZ krijgen de tegenscore en halen dus ook een middenscore.*

c) *Zonder verkeerde uitleg hadden OW 4♥ bereikt, te spelen door west. West heeft 3SA moeten spelen en kon onmiddellijk bij het opengaan van de dummy zien dat ze voor een 'nul' zat te spelen, immers in 4♥ haalt iedereen elf of twaalf slagen en in 3SA zijn er hoog uit tien slagen te behalen. Het is dan begrijpelijk dat west geen interesse heeft in het afspel maar er kan ook gesteld worden dat west geen 'ernstige fout' in de zin van art. 12C1b kan (!) maken, want geen enkele fout heeft effect op het eindresultaat¹. Ergo, deze fout kan west niet aangerekend worden en de AS wordt dan gewoon 4♥+2 voor OW en voor NZ tegen. Hier voor beide een middenscore.*

d) *Zonder verkeerde uitleg en zonder nadere toelichting van west (zie de vraag van de*

¹ 'ernstige fout' wordt hier uitgelegd met het oog op het resultaat en niet gelet op algemene bridgespeltechniek.

WL aan haar) kan verwacht worden dat west na 3♣ een negatief doublet geeft. Oost biedt dan 3♥ en het eindigt in 4♥ te spelen door oost. Oost maakt niet de fout die west nu heeft gemaakt en haalt in 4♥ twaalf slagen. 4♥ +2 in OW voor beide partijen.

Welke van deze redeneringen zijn aan te bevelen. Graag ook commentaar op de andere redeneringen: wat is daar niet juist (niet wenselijk) aan?

Nog een extra vraag in verband met de methode onder (b) maar dan in een butlerwedstrijd. West zal nu anders naar het spel kijken, immers het verschil tussen 3SA +1 en 4♥ +2 is niet zo groot en er valt dus nog wel wat te spelen. West zal nu niet snel dezelfde fout maken maar stel dat ze dat wel doet. Methode (b) leidt dan al snel tot -11 imp in contrast met methode (a). Het is dus van groot belang dat de WL de juiste methode toepast.

En wat krijgen NZ dan in een butler? Methode (b) zal dan leiden tot een AS in NZ van -480 en bij methode (a) tot -450. Wat is correct? Merk op dat de fout die west maakt voor NZ geen verband houdt met hun overtreding, tenzij je zienswijze (c) volgt. Ik ben dus van mening dat NZ recht hebben op het effect van die fout.

Mijn voorkeur gaat hier uit naar methode (c). Vanuit de voorlichting die we bij de introductie van de nieuwe Spelregels hebben gekregen en in WekoWijzer 111, is methode (b) aangegeven. Toch waren we gewend aan het toepassen van methode (a), daar waar dat mogelijk is. Methode (a) werd vooral toegepast als een partij bijv. in 3♥ eindigde door schuld van de tegenstanders en vervolgens 3♥ +2 maakte. Dan schreven we 4♥ +1 ook al had de rest van het veld 4♥ C.

Het verhaal doet wat denken aan een prachtig verhaal dat ooit in de Bridge World is verschenen over arbitrale scores, waarin een aantal gevallen werd beschreven met in één daarvan een speler die, omdat hij verkouden is, de H voor een V aanziet en snijdt. Of Jacques zich dat herinnert of dat hij beschrijft wat er feitelijk gebeurd is, doet niet echt ter zake, de vragen zijn zeker relevant.

In het commentaar op de nieuwe spelregels dat ik heb geschreven en dat elders in deze WekoWijzer te vinden is, ga ik op deze kwestie in maar het is goed dit voorbeeld te volgen, want de materie is nieuw en ingewikkeld.

We moeten ons richten op drie resultaten. Het feitelijk behaalde resultaat (FR), het normale resultaat dat zonder overtreding bereikt zou zijn (NR) en het te verwachten resultaat na de overtreding (VR). De schade die gecompenseerd behoort te worden, is het verschil tussen VR en NR en dan natuurlijk alleen als VR voor de niet-overtreders slechter is dan NR. De vraag is hoe het VR moet worden vastgesteld. De WL moet daarin een redelijke marge hanteren. Als de overtreders 4♠ spelen en dat contract maken terwijl 'Deep Finesse' laat zien dat het down kan, valt 4♠ C meestal nog binnen die marge. Maar niet als er verzaakt is of als de LT van troef heer derde zijn heer op de boer speelt naar AV sec op tafel. De niet-overtredende partij mag dus best een fout maken. Maar als die fout te dol is, ontstaat er een verschil tussen FR en VR in het nadeel van de niet-overtreders. En dat verschil moet niet gecompenseerd worden. Overigens kan in een parenwedstrijd wel een verschil tussen FR en VR optreden maar als beide voor een 'nul' zorgen, is de fout dus zonder consequenties. Dat is bij een viertallenwedstrijd vrijwel nooit het geval, er zal heel vaak een verschil inimps ontstaan.

Jacques worstelt met de vraag of die stommité ook een rol moet spelen bij het bepalen van NR. Ik ben van mening dat dit niet moet gebeuren. We hebben te maken met een andere situatie en het is best mogelijk dat die fout dan niet gemaakt zou zijn. Die benadering bepaalt ook de arbitrale score voor de overtreders, die wordt vastgesteld op NR en niet op iets ingewikkelds waarbij de gemaakte fout ook nog een rol speelt (zo aardig hoeven we voor de overtreders niet te zijn).

Het voorbeeld van Jacques is een beetje ongelukkig omdat alle andere scores hetzelfde zijn en het onderscheid dus wegvalt. Ik kies voor b) maar dan met de NR voor de overtreders (NZ) (hier gelijk aan de score voor OW).

Als het ook mogelijk is dat oost het spel speelt, dient de WL daar natuurlijk rekening mee te houden. Maar dat is niet nodig om van de ernstige fout die west maakte af te komen, want, zoals gezegd, die vergeven we hem/haar bij het vaststellen van NR.

Ingewikkelde kost, het werk van de WL wordt er niet eenvoudiger op, en rekenen moet hij kunnen.

Het huwelijk van Mitchell

Het verhaal gaat dat toen in 1932 De Nederlandse Bridgebond in Scheveningen de Europese kampioenschappen mocht organiseren, de Bond geen geld wilde spenderen aan caddies voor het doorgeven van boards tussen de rondes. Voor de toen bij internationale parenwedstrijden in zwang zijnde Mitchell-schema's is het immers noodzakelijk dat de spellen verhuizen. De zuinige Hollanders bedachten een schema waarbij de niet de boards, maar naast de OW-spelers ook de NZ-spelers van tafel moesten wisselen: de Scheveninger schema's waren geboren. Aan deze ontstaansgeschiedenis moest ik denken toen er op de Nederlandse bridge nieuwsgroep (nl.sport.bridge) een vraag werd gesteld of iemand een oplossing had voor een huiskamerdrive (een Cafédrive in huiskamers), waarbij de ontvangende paren in hun eigen huis bleven, maar er geen kiddies waren om de spellen naar een volgende huiskamer te brengen. Dupliceren was ook niet een van de hobby's van de organisatrice. Niet iedereen had begrepen waar het om ging want de ene poster stelde een Schevenings

schema voor, terwijl een andere poster juist beweerde dat zo'n schema niet gebruikt kon worden, omdat er immers paren steeds op dezelfde plaats moesten blijven.

Misschien wilt u zelf nog even nadenken over dit probleem voordat hierna de uiteindelijk voorgestelde oplossing uit de nieuwsgroep wordt gepresenteerd.

De eis dat paren op dezelfde plaats moeten blijven zitten, leidt natuurlijk tot het gebruik van een Mitchell-schema. We moeten alleen nog zorgen dat de spellen verhuizen. Dat kan vanwege de afstanden niet door de paren in de Mitchell. We hebben geen caddies dus zullen we iets anders moeten verzinnen. De oplossing is even eenvoudig als elegant: parallel aan de Mitchell (de A-lijn) laten we een Schevenings schema (de B-lijn) meelopen. De OW-paren van de Scheveninger (die steeds een tafel lager gaan) laten we de spellen van de Mitchell-tafel meenemen. Alleen in de eerste ronde moeten de spellen gedupliceerd worden.

In schemavorm:

Locatie Ronde	1	2	3	3	5
1	A1 - A2: I B1 - B2: I	A3 - A4: II B3 - B4: II	A5 - A6: III B5 - B6: III	A7 - A8: IV B7 - B8: IV	A9 - A10: V B9 - B10: V
2	A1 - A10: II B9 - B4: I	A3 - A2: III B1 - B6: II	A5 - A4: IV B3 - B8: III	A7 - A6: V B5 - B10: IV	A9 - A8: I B7 - B2: V
3	A1 - A8: III B7 - B6: I	A3 - A10: IV B9 - B8: II	A5 - A2: V B1 - B10: III	A7 - A4: I B3 - B2: IV	A9 - A6: II B5 - B4: V
4	A1 - A6: IV B5 - B8: I	A3 - A8: V B7 - B10: II	A5 - A10: I B9 - B2: III	A7 - A2: II B1 - B4: IV	A9 - A4: III B3 - B6: V
5	A1 - A4: V B3 - B10: I	A3 - A6: I B5 - B2: II	A5 - A8: II B7 - B4: III	A7 - A10: III B9 - B6: IV	A9 - A2: IV B1 - B8: V

Hierbij staan de Romeinse cijfers I t/m V voor de verschillende spelgroepen.

En zo kwam het na meer dan 75 jaar toch nog tot een gelukkig huwelijk tussen Mitchell en een Scheveningse.

Met de zegen van

De Dominee

Wedstrijdleader gevraagd!

De bedrijfsleiding van Hotel Grand Torino in Albano Terme, Italië, zoekt voor de periode van 19 september tot 3 oktober 2009 een Nederlandssprekende wedstrijdleader voor bridgearrangementen in het hotel. Geïnteresseerden kunnen direct contact opnemen met het hotel, voor gegevens zie www.grandtorino.it

De WekoWijzer Kerstpuzzel 2008

door Ad Cosijn

In het kerstnummer stelden wij u de volgende vraag:

Op een clubavond komt een rekenaar naar u toe met een scorekaartje en vraagt hoe dit kaartje moet worden uitgerekend.

De puzzel bestond uit twee delen:

1. Wat is er gebeurd waardoor het scorekaartje er zo uit is komen te zien?
2. Reken het scorekaartje uit en licht de berekeningswijze toe.

De oplossing:

1. De gegevens op het scorekaartje wijzen op een multiplexschema van 24 spellen met veertien paren. In dat schema moet paar 7 bij twaalf paren in ronde 2 (spellen 5-8) naar tafel 2 om OW tegen paar 1 te spelen. Bij veertien paren moet men echter naar tafel 7, OW tegen 13. De conclusie moge duidelijk zijn, paar 7 is verkeerd gaan zitten en heeft het eerste spel van de ronde, spel 5, al gespeeld tegen paar 1 terwijl men deze ronde een stilzit (wachttafel) heeft omdat paar 13 ontbreekt. Je zou in eerste instantie ook kunnen veronderstellen dat er veertien paren aanwezig waren maar een paar tussentijds is uitgevallen. Omdat het om spel 5 gaat en paar 13 dit spel al in ronde 2 had moeten spelen, is dat geen plausible verklaring. En al zou het toch zo zijn, dan nog laten we de scores van de eerste ronde vervallen en geldt er met terugwerkende kracht alsnog een stilzit.

2. Door de gebeurtenissen zoals ze zijn voorgevallen hebben we nu een scorekaartje met in beide lijnen zes daadwerkelijk behaalde scores en daarbij in OW nog een kunstmatige arbitrale score. De Weko vindt dat het spel gewoon moet worden uitgerekend op basis van de zes behaalde scores, op die manier blijven de scores ook vergelijkbaar met de andere spellen. Neuberg toepassen is hier onjuist, er is geen sprake van een arbitrale score die in de plaats komt van een werkelijk te behalen resultaat, immers er zijn zes resultaten behaald en meer kan niet met twaalf paren. Paar 14 krijgt gewoon 60% (gemiddelde plus) bij een top van 10. Het scorekaartje komt er dan als volgt uit te zien:

Datum:		Groep: A			5 MP	
Paar nr	Contract		Resultaat	Score		
	NZ	OW		NZ		OW
1	2♠!		-1	-200		10
2		-11-			+300	2
3	-4-			-460		4
4		3SA	+2		+460	6
5		4♣!	C		+510	10
6	-10-			-460		4
7		-1-			+200	0
8	-9-			-460		4
9		3SA	+2		+460	6
10		3SA	+2		+460	6
11	3♠		-3	-300		8
12	-5-			-510		0
13				AFW		-
14		?			60%	6

We ontvingen helaas slechts vier reacties. Eén inzender concludeerde dat paar 13 de wedstrijd tussentijds had verlaten. Zoals we gezien hebben, is dat een weinig logische veronderstelling. Een berekening op basis van veertien aanwezige paren en een top van 12 is daarom onjuist. Een andere inzender gaf twee antwoorden, één volledig juiste analyse met het scorekaartje zoals hierboven maar ook een antwoord op basis van veertien deelnemende paren. De derde inzender had helemaal door wat er aan de hand was maar trok daar de verkeerde conclusie uit. De feitelijk behaalde score van paar 7 moet blijven staan en niet vervallen omdat men dit spel volgens schema niet had moeten spelen. De laatste reactie was van Henk Uijterwaal, die de juiste conclusie trok met betrekking tot de gang van zaken en daaraan toevoegde 'de scoreberekening is verder triviaal'. Ik vraag me af of hij vroeger op school ook met dit soort toelichtingen wegkwam. Aangezien we beloofd hadden de beste reactie met een prijsje te belonen, krijgt hij de attentie.